

HAZAI HÍREK

Nálunk még mindig hirdethet 100 Ft-ért!
Részletek: 56/516-716.

EMLÉKFA. A 2014-es esztendő a 100 éve elhunyt Hermann Ottó emlékére. Az országos programsorozatba Szolnok is bekapcsolódott: a város nevében az Angolparkban ültetett emlékfát Szabó István alpolgármester, illetve Galicz Éva, a Nemzeti Környezetügyi Intézet Közép-Tisza-vidéki kirendeltségének vezetője.

Svéd mintára gyógyuló szívbetegek

A „Szolnok Szívügyünk” Alapítvány immár 15. alkalommal rendezte meg a Szolnoki Kardiológiai Napot a Garden Hotelben. A koszorúér-betegség okozta halálozás világszerte vezető haláloknak számít. A legnagyobb kihívást jelentő probléma a heveny koszorúér-keringési zavar megfelelő ellátása. Nem véletlen tehát, hogy az idei tanácskozás fő témája az akut koronáriaszindróma volt. A konferencián valamennyi orvostudományi egyetem képviseltette magát, ezzel is jelezve a téma jelentőségét. A problémát a házi-

orvosok is felismerték, a tanácskozással egy szerte a megyéből érkeztek orvosok. A rendezvényt dr. Sélleiné Márki Mária, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár főigazgatója nyitotta meg, aki a finanszírozásról és az eredményekről beszélt. Dr. Bene Ildikó, a Hetényi Géza Kórház főigazgatója az intézmény fejlődését is kiemelte köszöntőjében. A szolnoki ellátás az átlagos svédországi színvonalhoz hasonló – hangzott el a konferencián. A fejlődésnek köszönhetően az elmúlt 20 évben felére csökkent az akut infarktus okozta halálozás.

Utcai kosárlabda. Új Nemzedék Streetball Jam néven 4 korosztályban 4 fős vegyes csapatok mérték össze ügyességüket az elmúlt hétvégén a tabáni kosárlabdapályán. A programok között büntető- és hárompontosdobó-versenyeket is tartottak, melyek győztesei értékes ajándékokat nyertek.

Anyanyelvünkben a kreativitásunk

Világszerte közismert a magyarok tehetsége. Gondoljunk csak a most negyvenéves Rubik-kockára, vagy számos, komoly hírnevet szerzett (nem egy Nobel-díjas) tudosunkra. Régióta sokakat izgat a kérdés, mi állhat a magyarok tehetségének hátterében, vajon agyunk szerkezetében keresendő-e a válasz.

Dr. Hámosi József egyetemi tanár, akadémikus ezt a kérdést járta körbe a Hozam Klubban tartott élvezetes és közhírhelyű előadása során. Felidézte, hogy Balázs Nándor fizikusunk, aki Einsteinnal is dolgozott, majd a Fehér Ház tanácsadója lett, kapott egy felkérést, a fenti felvetésre találja meg a magyarázatot. Szerkezetbeli különbségeket nem találtak, így felvetődött, hogy agyunk működésében

lehet eltérés. Ennek hátterében pedig a másfajta iskolázottságunk állhat, valamint a magyar nyelv más nyelvektől való jelentős különbözősége, amit sikerült is kimutatni.

Anyanyelvünk képi nyelv, kedvez a sokféleképpen gondolkodásnak – jó példa erre költészetünk –, a képi gondolkodás pedig jobb agyfeltekés tulajdonság. Az információt aztán bal agyfeltekénk is feldolgozza, gondolkodásunkban így módon az egész agyunk részt vesz. Anyanyelvünk miatt vagyunk tehát kreatívabbak más népeknél. Hámosi József a családi nevelés és iskolai oktatás fontosságát is hangsúlyozza; a kisgyerekeknek például fontos mesélni (nem film vetíteni!), hogy fantáziája, képi gondolkodása fejlődhesen.

Kemény Henrik bábos legenda nyomdokaiban jár Teleki Gyuri

Kiválóan szerepelt Szolnokon a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Felöltt- és Gyermekbábos Találkozón, ami által továbbjutott a legrangosabb amatőr gyermekbábos rendezvényre, az Egerben júniusban megrendezendő Gyermekbábosok Országos Fesztiváljára. Teleki Gyuri a verseny zsűrije szerint a neves bábművész, Kemény Henrik méltó utódja lehet. De miként is kezdődött a 11 esztendő szolnoki fiú „pályafutása”? Mint meséli, első fellépése az iskolájában volt, ahol a Vitéz Lászlót adta elő osztálytársainak. Remekbe szabott előadása nagy meglepetést okozott a gyerekek és a tanító nénije számára.

– A tanító néni belesett a paraván mögé, hogy olvasom-e vagy fejből mondom-e a szöveget. Persze fejből mondtam. Az előadás után barátaim még autogramokat is kértek – mesélte Gyuri mosolyogva, de láthatóan szerényen. Az előadás híre elterjedt az iskolában, több osztálynak bemutat-ta a bábelőadást, azóta óvodákba is meghívták már. Gyuri maga is óvodás volt, amikor először bábozott.

– Anya már akkor bábozott a könyvtárban – ő vezeti a Verseghy Ferenc Könyvtár gyermekkönyvtári bábcsoportját –, s ha tehettem, ott voltam az előadásokon. Amit ők báboztak, próbáltam az oviban eljátszani magamnak, de a többiek az óvónénivel leültek megnézni, s tetszett nekik. Akkor kaptam az első paravánomat, ami egy ruhatartó állványból készült. Otthon időnként játszottam vele, de igazán komolyan csak tavaly vettem elő a bábokat – mondja. Lelkesedése azóta is töretlen, s aztán jött egy pillanat, ami még inkább megerősítette.

– A Vitéz Lászlót mindig szerettem, sokszor megnéztem dvd-n. Tavaly ősszel aztán a Vitéz Lászlót kitaláló Kemény Henrik tanítvány, Pályi János lépett fel a könyvtárban. Akkor nemcsak az előadást nézhettem meg, de ott voltam a műsor előtti készülődésnél is, és beleshettem a kulisszák mögé. Akkor döntöttem el, hogy én is megpróbálom eljátszani a Vitéz Lászlót. Interneten többször megnéztem Pályi János és

Teleki Gyuri, bal kezén Vitéz László, jobbában pedig a győztesnek járó oklevél

Kemény Henrik előadását. A kettőből én magam gyúrtam össze a saját műsoromat. Magamra csuktam a szobaajtót, úgy próbáltam – emlékezik a nemrég történetekre Gyuri.

És elkészült a „Vitéz László és az elátkozott malom” című előadás. Ma már szeretné bemutatni a többi Vitéz László-

mesét is, és reméli, talán egyszer neki is ír édesapja meséket. Hiszen édesanyjáéknak, a Verseghy könyvtár bábcsoportjának is Gyuri apukája szokta írni a szövegeknyelveket. A fiú nagyon szeret bábozni, gyerekek előtt „fellépni”. Még az sem gond, ha elfárad a keze. Ekkor ha hallja a paraván mögött, hogy kint nevetnek a kortársai, az erőt ad neki. Egyébként mint mondja, sze-

ret elbújni a paraván mögé: – Ha bábozok, az olyan, mintha csak játszának – mondja.

S hogy mit csinál, ha nem a paraván mögött áll? Szeret kerékpározni, tévézni, számítógépezni, cserkész is egyben, ráadásul minden nap az iskola után edzésekre jár. Egy ideig pingpongozott is, óvodás korától úszott, most vízilabdázik, mint egyik bátyja.

Rimóczi Ágnes

SOKOLDALÚ, TEHETSÉGES AZ EGÉSZ CSALÁD

TELEKI GYURI negyedik osztályos a szolnoki Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnáziumban. A kedvenc tantárgya a matek. Édesanyja, Ildikó a Verseghy gyermekkönyvtárának vezetője, a könyvtári bábcsoport ötletgazdája és motorja. Ezért a tevékenységéért idén jelölték a Megyei Prima díjra is. Édesapja, József jelenleg tanár, illetve a Dr. Hegedűs T. András Szakiskola igazgatóhelyettese.

Éveken át dolgozott az Új Néplap újságírójaként is. A gyermekkönyvtár bábelőadásaihoz írja a mesék szövegeknyveit. Gyurinak két testvére van. Nagyobbik bátyja, Sándor az ELTE-n programtervező matematikusnak tanul, korábban úszott és sakkozott, mostanság kerékpáros túrázik. Kisebik bátyja, András a Széchenyi István Gimnáziumban kilencedikes, vízilabdázik, az ifjúsági válogatot kerettagja.

Gyuri vitéz így „dolgozik meg” a sikerért a paraván mögött

SZOLNOK MÚLTJÁRÓL

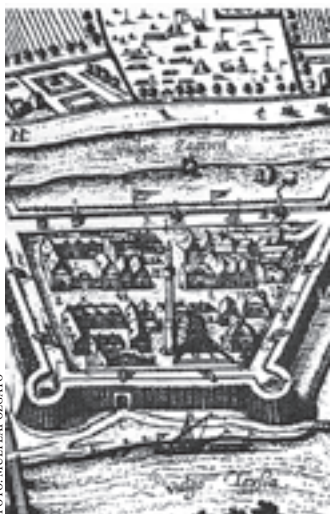
Szolnok várának régi állapotáról a Tudományos Gyűjtemény adott utoljára hírt

Szolnok várának mai képét – illetve annak hiányát, mert vár már nincs – mindenki ismeri. A török kori erősségről mint fontos hadi objektumról is számos metszet maradt ránk. A közbeeső időről, amikor jelentősége már megszűnt, de még nem emésztette el teljesen az idő meg az emberi kéz, jóval kevesebbet tudunk. Szerencsére a tudós Gorove László, akiről már megemlékeztünk ezen a helyen, a Tudományos Gyűjteményben ránk hagyta 19. század eleji képeinek leírását.

Aszerint a Rákóczi-szabadságharcot követően, mind III. Károly, mind Mária Terézia alatt még erősségként használták Szolnokot. Csupán II. József császár törölte 1785-ben az erődtornyok közül, s helyezte a Katona-

várossal együtt polgári fennhatóság alá. Addig egy alezredes parancsnoksága alatt katonaság állomásozott benne, szögletein ágyú és őrség állott, éjszakára kapuit bezárták, hídját felvonták.

A leszerelés után 1799-ben indult meg a romlása, amikor bástyáinak földjéből elkezdtek puskaporhoz való salétromot főzni. 1801-ben a közepén még állt egy nagy lőportorony is, amit abban az évben bontottak le. A várfal déli részén megvolt az a bolthajtásos vízi kapu is, amit saltna a legutóbbi, napjainkban történt támfalépítés végleg megszüntetett. 1811-ben még állt a Zagyvára néző kapu is, ahol annak idején a boldogtalan Nyáry Lőrinc kapitányt legyűrte a török. Köveit részben az akkor épülő új városháza falaiába rak-

Már a múlt századi képeslapok sem mutatnak semmit a régi szolnoki várból

ták, a többi a Zagyván készülő városi malomházba került. 1821-ben Gorove leírása szerint a vár hossza 150 öl, vagyis 285 méter, szélessége valamivel kevesebb volt. Ó még látott benne egy nem túl jó állapotban lévő kaszárnyát is, amiben a sóházakat őrző katonákat szállásolták el, egy mázsamesteri szállást, amiben a várnagy lakott, egy kisebb házat a mázsásnak, egy másik házat a kapu mellett, ugyanott egy kocsmát. A vár északi falánál, ahol elkezdtek a sánc bontását, a salétromfőző háza, kertje állt a salétromos pajtával együtt. A keleti oldalon néhány ács és molnár lakott. Ezeket kívül állt még a várban lévő kapitány kicsi, de szép kertes háza is.

Külön említi a később ásatással is feltárt, akkor még létező,

bár már romos egykori török mecsetet.

Ahogy írja, „nagy részébe faragott kővekből volt összerakva, a Tiszára néző oldalon több repedéseket szenvedvén, a folyó felé kidőlni készült, többszöri elége közt kerek boltozatja, melynek nyomai vagy lábai a belső falakban még meglátszanak, lerogyott, vagy leszedetett, s mostan annak helye deszkával van befödve. Volt jobb kéz felől, a mint erről most is élő öregek emlékeznek is, egy faragott kőből álló mecsetje is, török formájú, fedetlen, s keskeny torony, de ez eldűledzett, alapját, a melyen állott, a templom ajtaja előtt most is lehetett látni”.

Hát mindez mára nyom nélkül eltűnt, s talán kár érte. Szolnok volt a megye egyetlen

valódi vára, s gazdagabbak lennénk, ha maradt volna ránk belőle valami. Ráadásul úgy voltunk vele, mint a jégesőben az egyszeri gazda. Ő is elkezdte karóval verni a szőlőt, hogy „lás-suk uram, mire jutunk ketten!” A felszíni részek pusztulása után azzal sem sáfárkodtunk megfelelően, amit a föld mélye megőrzött volna számunkra. Szolnok várának régészeti feltárása messze elmaradt a kívánatostól. Területét jórészt úgy építették be, hogy az is odalett, amit a tudós ásó még felszínre hozhatott volna belőle. Pedig amit így is sikerült megmenteni, és ma a Damjanich János Múzeumban látható, mutatja, hogy többre is juthattunk volna megőrzésében.

Szathmáry István